

УДК 597.11+597.556(477.41/.42)+(282.2)

DOI: 10.31651/2076-5835-2018-1-2024-1-72-78

Юлія Костянтинівна Куцоконь

Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузена НАН України

carassius1@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9721-5638>

Анастасія Євгенівна Шух

Інститут зоології ім. І. І. Шмальгаузена НАН України

fg54ilwgor3sa@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9567-0776>

Анатолій Михайлович Романь

Інститут гідробіології НАН України

aroman.fish@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6270-8141>

Микола Миколайович Щербатюк

Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України

chrom.botany@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6453-228X>

СУЧАСНИЙ СКЛАД ІХТІОФАУНИ РІЧКИ ЧУМГАК (БАСЕЙН СУЛИ)

Встановлено сучасний видовий склад риб басейну річки Чумгак, басейн Сули, в межах Черкаської та Полтавської областей. Матеріал зібрано у 2017 та 2023 рр. на шести локаціях. Знайдено 16 видів риб, більшість з яких характерні для сусідніх басейнів (Удаю, Супою, малих приток Кременчуцького водосховища) та для басейну Сули загалом. За чисельністю серед досліджених особин домінували чебачок амурський (29,6%) та карась сріблястий (20,4%). Найпоширенішими були карась сріблястий (4 станції), чебачок амурський та вівсянка – по три станції. Найбільше, 9 видів, виявлено для нижньої ділянки річки в Полтавській області. Найменше, 1 вид, карась сріблястий, виявлено у верхів'ї Чумгака, с. Ковалівка. На всіх інших локаціях відмічено від 2 до 6 видів. Види, занесені до поточного переліку «Червоної книги України», у басейні відсутні. Знайдено три види з Резолюції 6 Бернської конвенції (ципавка звичайна, гірчак європейський, в'юн звичайний). Два чужорідні види (чебачок амурський, карась сріблястий) чисельні та поширені за рахунок невеликих рибних господарств. Інший, небезпечний чужорідний інвазивний вид, ротань-головешка, виявлений поки в одному місці, в р. Чумгак, у межах с. Ковтунівка. Виявлено два види неолімнетиків (колючка південна, бичок-цуцик західний), що поширилися з Дніпра. 11 видів є аборигенними, однак, за чисельністю переважають чужорідні види за рахунок їхньої більшої представленості у верхній частині басейну. Найціннішою ділянкою з природоохоронної точки зору є нижня течія Чумгака, де нами не виявлені чужорідні види, але присутні цінні реофільні за рахунок наявної течії. Інша частина басейну – це в основному стоячі водойми, де виживають витривалі невеликих розмірів види риб.

Ключові слова: басейн Дніпра, аборигенні види риб, чужорідні види риб, Черкаська область, Полтавська область

Постановка проблеми, аналіз останніх публікацій. Чумгак – притока Дніпра третього порядку. Зливаючись із Сухою Оржицею, він утворює Оржицю, яка, в свою чергу, тече до Сули. Довжина річки – 72 км, площа водозбірного басейну – 845 км². Похил річки 0,49 м/км. Долина коритоподібна, завширшки 2,5 км, завглибшки до 15 м. Заплава частково осушена, завширшки до 500 – 600 м. Річище звивисте, завширшки 5 – 10 м, на значному протязі відрегульоване. Використовується для технічних потреб. Є заплавні озера, шлюзи-регулятори, ставки. Чумгак протікає через Київську, Черкаську та Полтавську області, має кілька невеликих приток, одна з яких Боярка (приблизно 12 км довжиною). Басейн Чумгака розташований у лісостеповій природній зоні [3].

Літературні дані стосовно рибного населення Сули узагальнені в роботі Мовчана, Романа [8]. Автори зазначають до 39 видів риб для всього басейну річки на сучасному етапі. Один із близьких суббасейнів, Удаю, досліджений у роботах Подобала [9], Глової та ін. [2]. У верхів'ях із заходу до басейну Чумгака прилягає також басейн Супою, де виявлено 21 вид риб на сучасному етапі [6], середня та нижня частини межують з малими притоками Кременчуцького водосховища, де разом відмічено 16 видів риб [5]. Стосовно іхтіофауни безпосередньо Чумгака, то при аналізі міжнародної бази даних GBIF виявлено дані С.В. Кокодія за 2009 рік [12], який зафіксував карася сріблястого для с. Шрамківка. Також там наведені деякі наші дані, за 2017 та 2023 рр. [14; 15].

Отже, наукових публікацій саме щодо риб Чумгака нам знайти не вдалося, лише для узагальненого басейну Сули та деяких інших сусідніх басейнів. Однак, аналіз сучасного стану рибного населення цієї малої річки дозволить оцінити роль подібних водойм для збереження рідкісних та небажаного поширення інвазивних чужорідних видів.

Мета роботи: встановити сучасний видовий склад рибного населення річки Чумгак.

Матеріал та методи дослідження. Дослідження були проведені у травні 2017 р., червні, серпні 2023 р. на Чумгаку та двох його притоках. Більшість локалітетів (1–5, рис.1, табл.1) розташовані в Черкаській області, в Шрамківській ОТГ. Один локалітет – у Полтавській області, в нижній частині річки (6, рис.1, табл.1). Всього виявлено 250 особин 16 видів риб.

Рисунок 1. Розташування басейну Чумгака та місця проведення досліджень. Номери подано згідно таблиці 1.

Локалітети мали наступні умови. Чумгак, Ковалівка – в місці лову дно кам'янисте з замулом, берег зарослий очеретом і рогозом, течія відсутня, глибина до 1,5 м.

Чумгак, Шрамківка – в місці лову є невелика гребля, вище ставок, нижче русло частково заросле очеретом, дно помірно замулене, заросле нитчастими водоростями, рдестом. Течія, після впливу скиду із ставка, повільна, майже невідчутна, глибина до 1,5 м.

Чумгак, Ковтунівка – дно мулисте, течія присутня, водні рослини – ряска, глечики, стрілолист, їжача голівка. Глибина до 2 м.

Малий Чумгак, Яворівка – течія відсутня, біля берега русло сильно заросле очеретом та рогозом. Глибина до 1,5 м, дно мулисте.

Боярка, Кантакузівка – річка перегороджена загатою, вище русло заросле очеретом, рогозом та куширем, дно дуже мулисте. Нижче рівень води піднятий, затоплені дерева. Течія відсутня, глибина до 1 м на нижній ділянці.

Чумгак, Круподеринці – в місці досліджень невелика загата, вище рівень трохи піднятий. Ширина русла до 10 м, заросле лепехою, глечиками, елодеєю. Течія швидка, дно біля берега мулисте, глинисте, на течії твердіше, з камінцями і мушлями моллюсків. Заплава каналізована.

Таблиця 1.

Місця проведення досліджень у басейні річки Чумгак

	Водойма, локалітет	широта	довгота	Роки
1	Чумгак, Ковалівка	50.165747	32.063040	2023
2	Чумгак, Шрамківка	50.133075	32.118347	2017, 2023
3	Чумгак, Ковтунівка	50.020858	32.270854	2023
4	Малий Чумгак, Яворівка	50.131384	32.058712	2023
5	Боярка, Кантакузівка	50.083034	32.136126	2017, 2023
6	Чумгак, Круподеринці	49.926573	32.493220	2017

Польові дослідження здійснювались підсаком для лову живця із вічком 0,5 см. Риби, після визначення видової належності за визначниками [7, 13] були випущені назад до водойм, за винятком чужорідних видів. Для кожної локації було підраховано відсоткове співвідношення видів за кількістю особин. Крім того, ми підраховали частоту трапляння (F) для кожного виду, тобто кількість водойм, у яких вид присутній. Українські назви риб подано за публікацією Куцоконь, Квача [4].

Результати та їх обговорення. Під час досліджень виявлено 16 видів риб (табл.2). Найпоширенішими видами були карась сріблястий (*Carassius gibelio*) (4 локації), чебачок амурський (*Pseudorasbora parva*), вівсянка (*Leucaspis delineatus*) – по три локації. 12 видів виявлені лише на одному місці, що може свідчити як про певну фрагментарність наших досліджень, однак також про відмінність умов на локаціях та збіднення видового складу, невисоку чисельність риб загалом.

На локаціях виявлено різну кількість видів. Найбільше, 9 видів, зафіксовано для нижньої ділянки річки. Шість видів знайдено в Шрамківці, де також, хоч і фрагментарно, але присутня течія, чотири види – в Ковтунівці. Інші локалітети налічують 1-2 види.

Щодо чисельності окремих видів у дослідженнях, то домінували чебачок амурський (29,6 %) і карась сріблястий (20,4 %). Обидва види є наслідком впливу рибного господарства, оскільки карась сріблястий є об'єктом для вирощування у невеликих ставках, яких тут вдосталь, а чебачок амурський – небажаний інвазивний чужорідний вид, яким часто забруднений посадковий матеріал, оскільки молодь його подібна до молоді об'єктів риборозведення. Дрібно розмірні вівсянка (16,8 %) та колючка південна (*Pungitius platygaster*) (10,0 %) також чисельні в наших дослідженнях. Загалом, серед виявлених видів майже всі є малих розмірів, (максимальні відомі їх величини до 10 – 15 см), а ті, що здатні вирости більшими за сприятливих умов (плітка звичайна (*Rutilus rutilus*), краснопірка звичайна (*Scardinius erythrophthalmus*), лин (*Tinca tinca*), окунь звичайний (*Perca fluviatilis*)) представлені особинами невеликих розмірів.

Серед знайдених нами видів переважають представники родини коропових – 9 видів, 2 види з родини щипавкові, інші родини мають по 1 представнику (слижеві, колючкові, окуневі, головешкові, бичкові).

За преференціями до біотопу переважають придонні та види, що живуть серед водних рослин – по 6 видів, менше пелагіальних та донно-пелагіальних – по 2 види.

За своїм відношенням до течії переважають лімнофільні види (7 видів), загально-прісноводні види (6 видів), реофілів – 3 види, що відмічені лише в нижній ділянці річки. За вимогами до розчиненого у воді кисню виділяють риб з високими, середніми, низькими та дуже низькими вимогами. Серед досліджених видів переважають із середніми (7 видів),

менше – із низькими та дуже низькими (по 4 види), з високими вимогами до кисню у воді – лише один вид, слиж європейський (*Barbatula barbatula*). За основними об'єктами живлення переважають бентофаги – 10 видів, менше фітопланктофагів та зоопланктофагів (по два види), один вид, окунь звичайний, є хижаком, ще один вид, ротань-головешка (*Percottus glenii*) є і бентофагом, і хижаком на різних етапах розвитку.

Таблиця 2. Розподіл видів риб у басейні р. Чумгак. Номери локацій з табл. 1

Вид	1	2	3	4	5	6	D, %	F
<i>Alburnus alburnus</i> – верховодка звичайна						+	0,4	1
<i>Carassius gibelio</i> – карась сріблястий*	+	+		+	+		20,4	4
<i>Gobio gobio</i> – пічкур звичайний						+	1,6	1
<i>Leucaspius delineatus</i> – вівсянка		+	+			+	16,8	3
<i>Pseudorasbora parva</i> – чебачок амурський*		+		+	+		29,6	3
<i>Rhodeus amarus</i> – гірчак європейський**						+	5,6	1
<i>Rutilus rutilus</i> – плітка звичайна						+	0,4	1
<i>Scardinius erythrophthalmus</i> – краснопірка звичайна						+	0,4	1
<i>Tinca tinca</i> – лин			+				0,4	1
<i>Barbatula barbatula</i> – слиж європейський						+	4,0	1
<i>Cobitis taenia</i> – щипавка звичайна**						+	2,8	1
<i>Misgurnus fossilis</i> – в'юн звичайний**		+					2,8	1
<i>Pungitius platygaster</i> – колючка південна		+	+				10,0	2
<i>Perca fluviatilis</i> – окунь звичайний		+					4,0	1
<i>Percottus glenii</i> – ротань-головешка*			+				0,4	1
<i>Proterorhinus semilunaris</i> – бичок-цуцик західний						+	0,4	1
Всього: 16 видів	1	6	4	2	2	9		

+ - присутність виду, * – чужорідні види, ** – види Резолюції 6.

За строками нересту переважають весняно-літні, 14 видів, Весняно-нерестуючих всього 2 види. У досліджених водоймах значну частину становлять риби з порційним нерестом, 13 видів. Одноразово нерестуючих всього 3 види.

Більшість видів, всього 10, належать до екологічної групи фітофілів, що надає перевагу рослинам як нерестовому субстрату. Один вид, окунь звичайний, індиферент щодо нерестового субстрату, літофілів та псамофілів по два види, один вид, гірчак європейський (*Rhodeus amarus*), остракофіл.

Крім гірчака європейського, який відкладає ікру в молюсків, активну турботу про потомство, а саме охорону кладки, здійснюють також чебачок амурський, колючка південна, ротань-головешка та бичок-цуцик західний (*Proterorhinus semilunaris*).

Резолюція 6 Бернської конвенції включає такі з досліджених видів: гірчак європейський, щипавка звичайна (*Cobitis taenia*), в'юн звичайний (*Misgurnus fossilis*) [1]. Гірчак звичайний, щипавка звичайна знайдені лише в нижній частині Чумгака, вже в межах Полтавщини. В'юн виявлений у Шрамківці, при чому як в 2017, так і в 2023 рр.

Більшість видів, всього 11, є аборигенними, проте їхня загальна чисельність близько 39%. Чужорідні види, карась сріблястий і чебачок амурський є наймасовішими та поширеними в басейні Чумгака. Точково виявлено ротаня-головешку, однак він поширюється й іншими сусідніми басейнами, що не може не викликати занепокоєння. Разом за чисельністю досліджених особин ці три види становлять близько 50%. Саморозселенцями із Дніпра, так званими неолімнетиками, є бичок-цуцик західний та колючка південна (рис. 2).

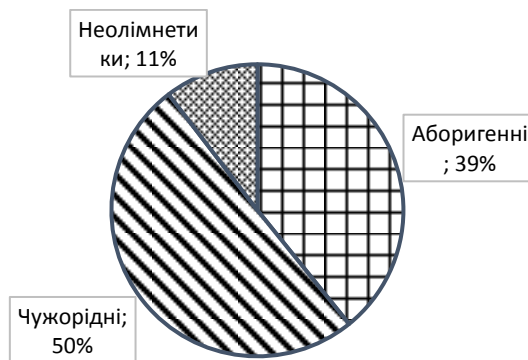

Рис. 2. Співвідношення між різними за походженням видами риб басейну Чумгака (за кількістю досліджених особин)

Порівняння з сусідніми басейнами. Загалом, всі ці види, крім ротаня-головешки, згадані в роботі Мовчана, Романа для Сули [8], базуючись на літературних і музейних даних. Для басейну Удаю в більш раніх роботах теж відсутній ротань-головешка [2, 9], однак наразі він вже є як в самому Удаї, так і в басейні [11]. Також до Удаю не доходить бичок-цуцик західний [2, 9]. Натомість, у Супої наявні майже всі види, що і в Чумгаку, хіба що останнім часом не виявлено лина [6]. Доволі схожі за умовами малі річки міжріччя Супою та Сули, в яких сумарно теж налічується 16 видів риб, і більшість з них такі самі, як і в Чумгаку. Однак, в них були відсутні верховодка звичайна (*Alburnus alburnus*), слиж європейський та ротань-головешка [5].

Висновки. Нами знайдено 16 видів риб для басейну Чумгака. Видів, занесених до поточного переліку «Червоної книги України» [10], не знайдено. Проте відмічено присутність трьох видів, занесених до Резолюції 6 Бернської конвенції: гірчак європейський, щипавка звичайна та в'юн звичайний. Також присутні цінні реофільні види, в пониззі річки. Загалом, нижня ділянка відрізняється більшим різноманіттям видів та відсутністю чужорідних видів, що пов'язано з проточністю та близькістю до гирла. Таким чином, вона є найважливішою у природоохоронному плані. Інша частина басейну – це часом стоячі водойми, де виживають витривалі невеликих розмірів види риб. Викликає занепокоєння поширення чебачка амурського та його відносно велика частка серед досліджених риб. Відмічено поширення іншого інвазивного чужорідного виду – ротаня-головешки. Подібні процеси відбуваються також і в сусідніх басейнах.

Подяки. Автори дякують Олександрові Розанову, Святославу Щербатюку за допомогу в експедиційних виїздах.

Список використаної літератури

1. Годлевська О., Парнікоза І., Різун В., Фесенко Г., Куцоконь Ю., Загороднюк І., Шевченко М., Іноземцева Д. *Фауна України: охоронні категорії. Довідник*. Київ, 2010. 80 с.
2. Глотова Н., Куцоконь Ю., Подобайло А. Розподіл дрібно розмірного рибного населення на мілководдях річки Удаї НПП «Пирятинський» // *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Біологія*. 2012. Вип. 61. С. 10-11.
3. *Каталог річок України* / Г.І. Швець, Н.І. Дрозд, С.П. Левченко; Відп. ред. В.І. Мокляк. Київ, Вид-во АН УРСР, 1957. 192 с.
4. Куцоконь Ю.К., Квач Ю.В. Українські назви міног і риб фауни України для наукового вжитку. *Біологічні студії*. 2012. Т. 6, № 2. С. 199–220.
5. Куцоконь Ю.К., Романь А.М. Риби малих приток Кременчуцького водосховища в міжріччі Супою та Сули // *Сучасні проблеми теоретичної та практичної іхтіології*. Тези X Міжнародної іхтіологічної науково-практичної конференції (Київ-Канів, 19 – 21 вересня 2017 р.). Херсон: Видавець Грінь Д.С., 2017. С. 85 – 89.

6. Куцоконь Ю.К., Циба А.О., Подобайло А.В., Паньков А.В. Сучасний видовий склад рибного населення лівих приток Середнього Дніпра: Супою та Трубежа // *Науковий вісник Чернівецького університету. Біологія. (Біологічні системи)*. 2016. Т. 8, вип. 2. С. 228 – 232.
7. Мовчан Ю.В. *Риби України*. Київ: Золоті ворота, 2011. 444 с.
8. Мовчан Ю.В., Романь А.М. Сучасний склад іхтіофауни басейну Середнього Дніпра (фауністичний огляд). *Збірник праць Зоологічного музею*. 2014. № 45. С. 25–45.
9. Подобайло А.В. Рибне населення середньої течії р. Удай // *Сучасні проблеми теоретичної та практичної іхтіології*. Тези I Міжнародної іхтіологічної науково-практичної конференції. Канів. 2008. С. 115-118.
10. *Червона книга України. Тваринний світ*. Київ: Глобалконсалтинг, 2009. 600 с.
11. Шух А.Є., Куцоконь Ю.К. Інвазивні чужорідні види риб – деякі локації масового скупчення // *Знахідки чужорідних видів рослин та тварин в Україні*. (Серія: «Conservation Biology 3-75 in Ukraine». Вип. 29). Київ; Чернівці: Друк Арт, 2023. С. 502 – 503.
12. Kokodii S. Ichthyofauna of main rivers and floodplain lakes in Ukraine. 2023. Version 1.10. Ukrainian Nature Conservation Group (NGO). Occurrence dataset <https://doi.org/10.15468/fs4k7v> accessed via GBIF.org on 2024-04-28.
13. Kottelat M., Freyhof J. *Handbook of European freshwater fishes*. Switzerland: Delemont, 2007. 646 p.
14. Kutsokon Y., Didenko O., Kvach Y., Shukh A., Yuryshynets V., Bekh V V., Buzevych O A., Gurbyk O., Leuskyi M V., Maksymenko M L., Marushchak O. Invasive and neolimnetic fish species in Dnipro, Danube and some others basins (Ukraine, 2022-2023). 2023. Ukrainian Nature Conservation Group (NGO). Occurrence dataset <https://doi.org/10.15468/g3majn> accessed via GBIF.org on 2024-04-28.
15. Kutsokon Y., Roman A. The own findings of fish of Ukraine during 2001 - 2021. 2022. Version 1.6. Ukrainian Nature Conservation Group (NGO). Occurrence dataset <https://doi.org/10.15468/zdqq8t> accessed via GBIF.org on 2024-04-28.

References

1. Godlevska O., Parnikoza I., Rizun V., Fesenko H., Kutsokon Yu., Zagorodniuk I., Shevchenko M., Inozemtseva D. (2010). *Fauna of Ukraine: conservation categories. Reference book*. Kyiv. 80 p. (in Ukr.)
2. Glotova N., Kutsokon Y., Podobaylo A. Distribution of small-sized fish population in the shallows of the river Uday within National Nature Park "Pyryatynsky" // *Visnyk Taras Shevchenko KNU. Biology*. Vol. 61. 2012. P. 10 – 11. (in Ukr.)
3. *Catalog of rivers of Ukraine* / G.I. Shvets, N.I. Drozd, S.P. Levchenko; Ans. ed. V.I. Moklyak Kyiv, Publishing House of the Academy of Sciences of the Ukrainian SSR, 1957. 192 p. (in Ukr.)
4. Kutsokon Y., Kvach Y. (2012). Ukrainian names of the lampreys and fishes of the fauna of Ukraine. *Studia Biologica*. Vol. 6, № 2. P. 199 – 220. (in Ukr.)
5. Kutsokon Y. K., Roman A. M. Fish of small tributaries of Kremenchuk reservoir between rivers Supiy and Sula // *Recent developments in theoretical and practical ichthyology*. Abstracts of the X International ichthyologic conference (Kyiv-Kaniv, 19 – 21 September 2017). – Kherson: Grin D.S., 2017. P. 85 – 89. (in Ukr.)
6. Kutsokon Y., Tsyba A., Podobaylo A., Pan'kov A.. The modern species composition of fish populations of left tributaries of the Middle Dnieper: Supiy and Trubizh // *Scientific Herald of Chernivtsy University. Biology (Biological Systems)*. Vol. 8, Is. 2. Chernivtsy: Chernivtsy National University, 2016. P. 228 – 232. (in Ukr.)
7. Movchan Y.V. (2011). *Fishes of Ukraine*. Kyiv: Zoloti Vorota. 444 p. (in Ukr.)
8. Movchan Y.V., Roman A.M. (2014) Modern composition of the ichthyofauna of the Middle Dnieper basin (faunistic survey). *Proceedings of the Zoological Museum*. № 45. P. 25–45. (in Ukr.)
9. Podobailo A.V. Fish population of the middle course of the Udai River // *Recent developments in theoretical and practical ichthyology*. Abstracts of the I International ichthyologic conference. Kaniv. 2008. P. 115-118. (in Ukr.)
10. *Red Book of Ukraine. Animals*. (2009). Kyiv: Globalconsulting. 600 p. (in Ukr.)
11. Shukh A.E., Kutsokon Yu.K. Invasive alien species of fish - some locations of mass accumulation // *Findings of alien species of plants and animals in Ukraine*. (Series: "Conservation Biology 3-75 in Ukraine". - Issue 29). - Kyiv; Chernivtsi: Druk Art, 2023. P. 502-503. (in Ukr.)

12. Kokodii S (2023). Ichthyofauna of main rivers and floodplain lakes in Ukraine. Version 1.10. Ukrainian Nature Conservation Group (NGO). Occurrence dataset <https://doi.org/10.15468/fs4k7v> accessed via GBIF.org on 2024-04-28.
13. Kottelat M., Freyhof J. *Handbook of European freshwater fishes*. Switzerland: Delemont, 2007. 646 p.
14. Kutsokon Y, Didenko O, Kvach Y, Shukh A, Yuryshynets V, Bekh V V, Buzevych O A, Gurbyk O, Leuskyi M V, Maksymenko M L, Marushchak O (2023). Invasive and neolimnetic fish species in Dnipro, Danube and some others basins (Ukraine, 2022-2023). Ukrainian Nature Conservation Group (NGO). Occurrence dataset <https://doi.org/10.15468/g3majn> accessed via GBIF.org on 2024-04-28.
15. Kutsokon Y, Roman A (2022). The own findings of fish of Ukraine during 2001 - 2021. Version 1.6. Ukrainian Nature Conservation Group (NGO). Occurrence dataset <https://doi.org/10.15468/zdqq8t> accessed via GBIF.org on 2024-04-28.

Kutsokon Y.K., Shukh A.Y., Roman A.M., Shcherbatiuk M.M. CURRENT COMPOSITION OF THE FISH POPULATION OF THE CHUMHAK RIVER BASIN (SULA RIVER BASIN)

Introduction. *Chumhak River is a tributary of the Dnipro River of the third order. Merging with the Sukha Orzhitsa River, it forms the Orzhitsa River, which, in turn, flows to Sula River. The length of the river is 72 km; the basin area is 845 km². We could not find any scientific publications about fish in the Chumhak River Basin, there are only GBIF data sets.*

Purpose. *The purpose of the work: to investigated the modern species composition of the fish population of the Chumhak River Basin.*

Methods. *Research was carried out in May 2017, June, August 2023 on the Chumhak and two of its tributaries. A total of 6 stations were investigated, where 250 individuals of 16 fish species were found.*

Results. *16 species of fish were identified. In terms of numbers, among the studied individuals, Carassius gibelio (20.4%) and Pseudorasbora parva (29.6%) dominated. The most common were Carassius gibelio (4 stations), Pseudorasbora parva (3), Leucaspis delinaetus (3). The largest number, 9 species, was found for the lower section of the river in Poltava region, Krupoderyntsi village. The smallest, 1 species, Carassius gibelio, was found in the upper Chumhak, village Kovalivka. From 2 to 6 species were noted at all other locations. Three species from Resolution 6 of the Bern Convention (Cobitis taenia, Misgurnus fossilis, Rhodeus amarus) were found. Three invasive alien species (Carassius gibelio, Pseudorasbora parva, Perccottus glenii) are currently distributed in basin. Two species of neolimnetics (Pungitius pungitius, Proterorhinus semilunaris) were identified, which spread from the Dnipro River.*

Originality. *The data are the first information of the fish population of Chumhak River Basin.*

Conclusions. *Thus, the lower part of the Chumhak River in the Poltava region is the most important for nature protection. The other part of the basin is sometimes stagnant water, where hardy, small-sized fish species survive. The spread of the Pseudorasbora parva and its relatively large share among the studied fish is a cause for concern.*

Key words: *Dnipro basin, native species of fish, alien species of fish, Cherkasy region, Poltava region*

Одержано редакцією: 06.03.2024

Прийнято до публікації: 09.04.2024